

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Lakeland PyhäNäsi

Tampereen kaupunkiseudun
satamapalvelujen kehittämisen toimintamalli

TIIVISTELMÄ

Sisältö

Toimeksiannon tavoitteet ja toteutus

- Tehtävänä on ollut selvittää **vaihtoehtoisia ja selkeitä seudullisia toiminta- tai organisaatiomalleja**, joilla syksyllä 2017 valmistuneen Seutusatamat-hankkeen tavoitteita saadaan toteutettua.
- Pyörää ei ole keksitty uudelleen, vaan työtä on tehty olemassa olevia lähtöaineistoja tiivistäen, havainnollistaen ja tarvittavilta osin täydentäen.
- Keskeisinä lähtöaineistoina olivat:
 - Seutusatamat-hankkeen loppuraportti, 2017.
 - Kaupunkiseudun 54 järvisatamaa sai laatuluokituksen palvelujen mukaan. Raportin mukaan satamia ei tarvita määrällisesti lisää, mutta satamapalveluja tulisi kehittää. Raportti sisältää kunnille suunnattuja palveluiden kehittämisehdotuksia.
 - Vene vie –esiselvityshankkeen tulokset ja tuotokset (venesatamien ja vesistömatkailun kehittämistarpeet), 2015.
- Toimeksiannon toteutuksesta vastasi FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy tammi-kesäkuun 2018 aikana.
 - Työtä ohjasi Tampereen kaupunkiseudun infrapalvelujen työryhmä, ja sparraajana toimi erillinen pienryhmä, jonka jäseninä olivat Ritva Asula-Mylllynen (Tampereen kaupunkiseutu), Antti Jortikka (Oriveden kaupunki) ja Arto Lammintausta (Tampereen kaupunki). Lisäksi haastateltiin teemaan liittyviä valittuja avaintoimijoita.
 - Selvityksessä toteutettiin myös benchmarking-kartoitus sekä vertailtiin vaihtoehtoisia toimintamalleja. Nämä sekä yksityiskohtainen nykytilan ja potentiaalinen kartoitus ja rahoitusmahdollisuuksien kuvaus on esitelty varsinaisessa loppuraportissa.

- Tampereen järvisseudulla on 54 luokiteltua järvisatamaa ja hienot vesistöalueet, joita ei ole vielä täysimääräisesti hyödynnetty.
- Veneilyllä ja vesistömatkailulla voi olla suuri merkitys koko kaupunkiseutua profiloivana vetovoima- ja virkistystekijänä, mutta se edellyttää tuotteiden ja palvelujen paketoimista ja ostettavuuden kehittämistä.
- Veneilijöiden lisäksi alueen nopeasti kasvava väestö ja Tampereen matkailijavirrat ovat potentiaalisia asiakkaita järvisatamissa ja niiden ympäristössä tuotettaville palveluille.

Vahvuuksia

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Tehdyistä selvityksistä ja toimintaa linjaavista strategioista on hyvä ponnistaa
- Kaupunkiseudun kuntien yhteistyö ja tahtotila
- Kasvava kaupunkiseutu

- Päätieyhteydet
- Lentoasema

- Luonto, järviluonto, puhtaat vesistöt
- Kaupunkiseudun matkailutarjonta, vierailukohteet ja kaupalliset palvelut
- Tampereen vetovoima ja imago

Mahdollisuuksia

Sijainti, saavutettavuus, synergia

- Vesistöt kaupunkiseudun tärkeänä vetovoimatekijänä
- Satamien brändäys
- Yhteiset konseptit ja teemat
- Matkailureittien kehittäminen ja tuotteistaminen
- Tampereen matkailijavirtojen hyödyntäminen

Markkinatrendit

- Lähiruoka, paikallisuus ja aitous
- Luonto- ja kulttuurimatkailu
- Hyvinvoinnin etsiminen
- Teemapohjainen matkailu
- Jakamistalous ja uuden sukupolven veneilykulttuuri (vuokra- ja taksiveneiden potentiaali)
- Turvalliset seikkailut

Ei vain veneilyä!

- Aktiviteetteja satamassa, helposti vesille eri tavoin + oheispalveluja, vene- ja välinevuokrausta, saunalauttoja
- Lähiympäristön vierailu- ja retkikohteet sekä tapahtumat
- Majoitusmahdollisuudet
- Kaikki veneet eivät ole yöpymiskelpoisia
 - Pidempikestoisella matkalla veneilijät voisivat mielellään majoittua mukavasti esim. yhdeksi yöksi (veneessä kuuma tms.)
 - Palvelukonseptien kehittäminen eri asiakassegmenteille
- Asukkaiden ”olohuone” -ajattelu
- Sataman fasilitteettien monikäyttöisyys ja yhteiskäyttö

Uusi teknologia

- Älykaupunki- ja älysatamaratkaisut
- Älykäs valaistus
- Mittaaminen
- Informaatiota kävijöille ja kävijöistä (big data)
- Energiatehokkuus
- Uusiutuva energia
- Veneteknologia ja sähköveneet

Kehittämisen- ja investointitarpeita

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Sijainti, saavutettavuus, synergia

- Lähialueen kohteiden saavutettavuuden (fyysinen, digitaalinen, näkyvyys, löydettävyys) kehittäminen: matkailukohteet ja nähtävyydet, kaupat, tapahtumat, majoitus...
- Kuntien virkistysympäristö ihmisten tietoisuuteen
- Liikenneyhteydet ja liikkuminen palveluna (MaaS)
- Väylämerkinnät, opastus
- Tieyhteydet perille
- Esteettömyys
- Pysäköinti
- Asumisen ja veneilyn yhdistävien vyöhykkeiden kehittäminen

Palvelut

- Palveluntuottajien yhteistyö
- Tuotteiden ja teemareittien paketointi
- Helppo varattavuus ja ostettavuus (digi&mobi)
- Kävijäkokemuksen parantaminen
- Vuokravenekapasiteetti
- Lisää risteilytarjontaa Näsijärvelle
- Talven potentiaalinen hyödyntämisessä tarvitaan uusia toimijoita, nykyisten kasvattamista sekä aktiviteettikeskittymiä

Veneilyn infrastruktuuri ja uudet ratkaisut

- Lisää venepaikkoja suhteessa väestönkasvuun
- Laituripaikkoja isommille veneille
- Polttoaineenjakelu
- Septitankkien tyhjennys
- Laiturien kunto
- Turvallisuus
- Vesi- ja jätehuolto
- Energiatehokkuus
 - Veneiden sähköntarve lisääntynyt
 - Latauspisteet
 - Mistä ja miten uudentyypisiä risteilylaivoja
- Turvallisuus, valvonta
- Viihtyisyys

Haasteita

- Venekauden lyhyys ≠ toiminnan ympärivuotisuus
- Sään suuri vaikutus veneilyyn ja palvelujen kysyntään
- Veneilyseisongin piteneminen esim. ilmaston lämpenemisen vuoksi synnyttää haasteita turvallisuudelle (pimeys)
- Veneily kilpailee muiden aktiviteettien kanssa ajasta
- Liiketoiminnallinen kannattavuus
- Yhteistyön toimivuus (PPPP)
- Paikallisten toimijoiden kehittämisresurssit ja pienten yritysten tuotteistusvalmiudet
- Investointien rahoitus

Lakeland PyhäNäsi

Toimintamallin keskeiset rakennuspuut ovat:

- **Alustaoperaattori:** Järvikeskus toimii sähköisen alustan operoijana. Siihen liittyy venepaikkojen varaus ja maksaminen sekä muun venesatamiin, järviluontoon ja vesillä liikkumiseen liittyvän palveluntarjonnan kokoaminen sähköisesti ostettavaksi.
- **Infraoperaattori:** Tampereen satamatoimisto operoi infraa. Liikkeelle lähdetään valitsemalla 5-10 satamaa brändäyksen kohteeksi (Lakeland PyhäNäsi -brändi). Tavoitteena on varmistaa yhtenäinen laadun ja palvelujen taso.
- **Vesistömatkailun kehittämisen koordinointi:** Perustetaan kehittämistyölle oma koordinaatioryhmä.

Lähtökohdat

- Esitämme toteutusmalliksi **hajautettua mallia, jossa toiminnot rakentuvat vaiheistetuksi nykyisten ja Järvikeskuksen osalta suunnitteilla olevien toimijoiden varaan.**
- Keskeistä: **vieraspaikkojen ja niiden varausjärjestelmän alustaoperaattorina Järvikeskus, infraoperaattorina Tampereen satamatoimisto. Infran operoinnissa lähdetään liikkeelle valitsemalla kaupunkiseudulta ensi vaiheessa 5-10 satamaa, jotka brändätään tavoitteena yhtenäinen taso ja laatu: Lakeland PyhäNäsi**
 - Kausipaikkojen vuokraus muodostaa merkittävän tulonlähteen infraoperaattorille.
 - Alkuvaiheessa vierassatamapaikkojen operoinnissa painottuu kustannusten kattamisen periaate. Myöhemmässä vaiheessa satamien palveluoperoinnin kaupallinen potentiaali voi kasvaa veneilyn, vesillä liikkumisen sekä vetovoimaisen tuote- ja palvelutarjonnan lisääntyessä.
- Satamatoimiston parhaillaan kehittäessä digivaraamo kattaa Tampereen kausipaikat.
 - Satamatoimiston näkemyksen mukaan kausipaikkojen hintaan tulee sisällyttää päiväkäynnit kaupunkiseudun vierasvenelaitureissa.
- Vieraspaiikkojen varaamiseen on satamatoimiston kanssa käytyjen keskustelujen perusteella järkevintä kehittää erillinen digitaalinen järjestelmä ja yhdistää siihen myös tietoa palveluntarjonnasta sekä digitaalinen karttaratkaisu.
 - Tämä edellyttää kunnilta erillistä taloudellista panostusta järjestelmäkehitykseen.
- Vieraspaiikkojen hintataso tulisi ainakin alkuvaiheessa pitää alhaisena, lähtökohtana kustannusten kattaminen.

-> **Suurin hyöty alueelle koituu kasvaneesta vetovoimasta ja lisääntyneestä palvelujen käytöstä**

Esitys toimintamalliksi

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

SATAMAINFRAN YLLÄPITO JA KEHITTÄMINEN

Satamatoimisto

VENEILYN JA VESISTÖMATKAILUN INFRAN KEHITTÄMINEN

Kaupunkiseudun infrapalvelujen
työryhmä
Kuntien elinvoimapalvelut sekä
tekniset, kulttuuri-, liikunta- ja
vapaa-ajan toimet
Virkistysalueyhdistys

VESISTÖMATKAILUN KEHITTÄMISEN KOORDINOINTI

Perustettava
koordinaatioryhmä

SÄHKÖISEN ALUSTAN OPEROINTI

Järvikeskus

SATAMIEN BRÄNDÄYS

Lakeland PyhÄnäsi:
5-10 pilottisatamaa

TUOTTEIDEN KOKOAMINEN JA MARKKINOINTI

Visit Tampere koordinoi
Järvikeskus (oma paletti)

TUOTEKEHITYKSEN AKTIVOINTI JA TUKI PAIKALLISESTI

Kuntien kehitysyhtiöt
/elinkeinotoimet

Toimijoiden tehtävät

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

SATAMAINFRAN YLLÄPITO JA KEHITTÄMINEN

SATAMATOIMISTO INFRAOPERAATTORINA

- Infran ylläpito ja kehittäminen: satamarakenteet, vesialueen hoito, huoltotyöt talvisin sekä myös hulevesi- ja pienvesistöasiat (sovitaan infraryhmän kanssa)
- Palvelun tarjoaminen kunnille ja yrityksille
- Hankintayhteistyö ja älysatamaratkaisujen kehittäminen
- Liikkeellelähtö brändisatamista

VEINEILYN JA VESISTÖMATKAILUN INFRAN KEHITTÄMINEN

KAUPUNKISEUDUN INFRAPALVELUJEN TYÖRYHMÄ

- Kuntayhteistyö (opastus, reitistöt ym.)

ELINVOIMAPALVELUT

- Kuntakohtainen perusinfran kehittäminen

KUNTIEN TEKNISET TOIMET

- Ylläpito ja toimeenpano

KUNTIEN KULTTUURI-, LIIKUNTA- JA VAPAAIKATOIMET, VIRKISTYSALUEYHDISTYS

- Kuntien olemassa oleva tarjonta (rantautumiset, uimarannat, museot, tapahtumat)

FCG

VESISTÖMATKAILUN KEHITTÄMISEN KOORDINOINTI

- Perustetaan koordinaatioryhmä, koollekutsujana Tampereen kaupunkiseutu. Kokoontulo: Visit ja Business Tampere, risteilytoimija, 3. sektorin sekä matkailuyritysten edustaja, Ekokumppanit. Koordinoi satamabrändäystä ja ylimaakunnallista yhteistyötä vesistömatkailussa. Myös rahoitusasiat.
- Tapauskohtaisesti kunnista infrapalvelut, kaavoitus ym. mukaan valitun teeman ympärille

SÄHKÖISEN ALUSTAN OPEROINTI

JÄRVIKESKUS ALUSTAOPERAATTORINA

- Sähköinen varausjärjestelmä: kartta, venepaikan varaus (vieraspaikat), aktiviteetit
- Aktiviteettien osalta integrointi Visit Tampereen Bokun-alustaan
- Varaus- ja jonotilanne älykkään satamainfran kautta (sensorit ym.)
- Alustan operointi omin voimin tai palveluhankintana

SATAMIEN BRÄNDÄYS: Lakeland PyhäNäsi

- Valitaan pilottikohteeksi 5-10 satamaa, joissa satamarakenteet ovat erityisesti kunnossa.
- Vaatii saman infraoperaattorin -> tason ja laadun säilyminen
- Lakeland PyhäNäsi-brändin rakentaminen

MATKAILUTUOTTEIDEN KOKOAMINEN JA MARKKINOINTI

VISIT TAMPERE KOORDINAATTORINA

- Päivittää ja koordinoi tuotteiden kokoamisen
- Kouluttaa ja markkinoi
- Auttaa, että löytyy yksityinen toimija, joka rakentaa paketit ja myös myy (pienemmät yritykset eivät myy)

TUOTEKEHITYKSEN PAIKALLINEN AKTIVOINTI

KUNTIEN KEHITYSYHTIÖT/ ELINKEINOTOIMET

- Yritys- ja rahoitusneuvonta
- Julkisivetoiset kehittämishankkeet

Toimintamallin vaihe 2: monisatamaoperaattori

- Kun valitut satamat on brändätty ja muukin kehitystyö edennyt, on paremmat edellytykset etsiä vierassatamille monisatamaoperaattoria.
- Operaattori velvoitetaan ottamaan käyttöön yhteinen vieraspaikkojen varausjärjestelmä sekä tekemään tiivistä yhteistyötä Järvikeskuksen kanssa.
- Tehtäviä:
 - ”Alueisäntänä” toimiminen satamissa
 - Satamapalvelujen tuottaminen
 - Palvelukonseptien kehittäminen
 - Oheispalvelujen kytkentä satamien tarjontaan
 - Satamien markkinointi ja niiden palveluiden myynti veneilijöille ja muille kohderyhmille
- Myös innovaatiokumppanuus (uuden hankintalain menettely) on mahdollinen toteutustapa monisatamaoperaattorin hankkimiseksi, mikäli haluttu toimintamalli sisältää innovatiivisia osa-alueita.

Esimerkkejä muualta:
<http://www.mpnetwork.eu>
(Italia)

Toimijat ja roolit kehittämiskokonaisuudessa

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Tampereen satamatoimisto

- Infraoperaattori
- Liikkeellelähtö brändättävistä satamista
- Palvelujen skaalaus ja tarjoaminen kunnille ja yrityksille

Veneseurojen mahdollisuudet

- Satamaoperointi
- Tapahtumien järjestäminen
- Jäsenten sekä veneilyharrastuksen aktivointi
- Turvallisuusohjeiden viestiminen

Muut yhdistykset

- Tapahtumien ja kilpailujen järjestäminen ympärivuotisesti
- Yhteistyö reitistöjen ja retkeilyn fasiliteettien kehittämisessä

Järvikeskus

- Portti järvelle
- Järvimatkailun tarjonnan kokoaja ja markkinoinnin keihäänkärki
- Talvitoimintojen keskittymä

Tampereen kaupunkiseutu ja kuntayhteistyö

- Veneilyinfran kehittämisen koordinointi (monialaisuus)
- Opasteet ja veneilyreitit
- Asumisen ja veneilyn yhdistävät vyöhykkeet

Kunnat

- Ruohonjuuritason aktivointi ja tuki toimijoille
- Veneilyn perusinfran kehittäminen ja ylläpito
- Mahdollistava kaavoitus

Yksityiset satamapalveluoperaattorit

- Liikkeellelähtö brändätystä satamaketjusta
- Erikoistuneet operaattorit (esim. Triton Marin, Marinetek, karavaanarialueiden operaattorit, uudentyyppiset toimijat)

Visit Tampere Oy

- Matkailun tuotekehityksen ja markkinoinnin koordinointi, alueen matkailu-markkinointi

Business Tampere (seudullinen), Smart Tampere, koulutus- ja tutkimuslaitokset, Ekokumppanit

- TKI-yhteistyö ja -hankkeet

Matkailu- ja vapaa-ajan palveluntarjoajat, muut kaupalliset toimijat

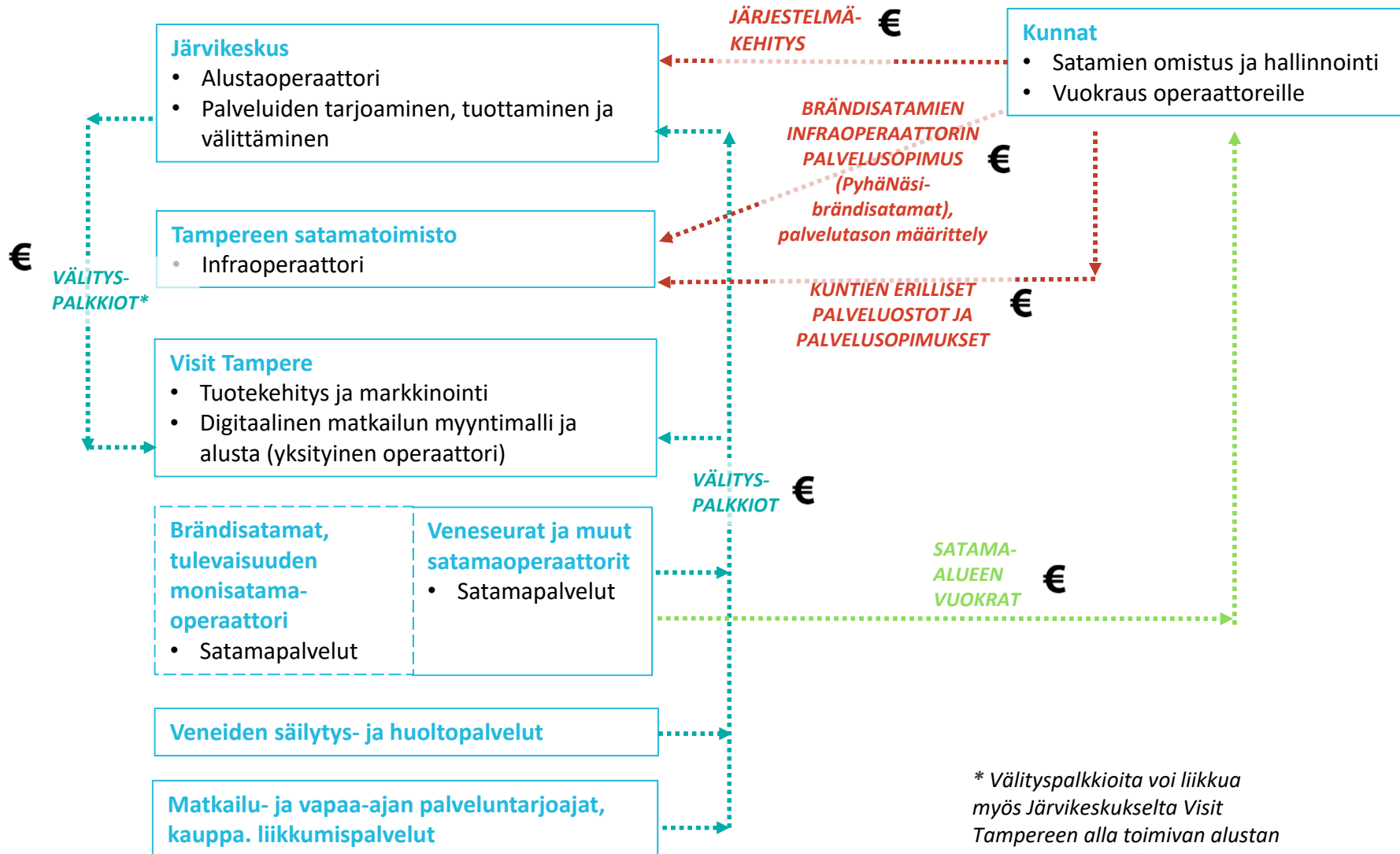
- Tuotteiden ja palvelujen paketointi myyntikuntoon (ml. sähköiset kanavat)
- Yhdistelmätuotteet, ristiinmyynti

Brändisatamien ketjun kehittäminen – Lakeland PyhäNäsi

NYKYTILA	TAVOITTEET: PERUSTA	TAVOITTEET: EXTRA
<ul style="list-style-type: none"> • Valitaan kaupunkiseudun I/II-luokan satamista 5-10 brändättävää satamaa • Valittavien satamien tulisi sijaita sopivien välimatkojen etäisyydellään toisistaan, jotta ne muodostaisivat luontevan veneilyreitit 	<ul style="list-style-type: none"> • Laatuluokka I, yhtenäinen laatu- ja palvelutaso • Yhteinen infraoperaattori • Yhteinen sähköinen alusta/varausjärjestelmä käytössä • Viihtyisyyden kehittäminen • Fasiliteettien ja monipuolistaminen sataman alueella monikäyttöisyyden ja palvelujen kehittäminen (veneilijät ja muut käyttäjäryhmät) • Helposti vesille –tarjonnan kehittäminen • Ympäröivä palveluntarjonta esillä näkyvästi 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumaketjun kehittäminen • Ympäristösertifioinnin/merkin hakeminen • Tulevaisuuteen varautuminen: sähköveneiden latauspisteet • Terassimaiset laituripaikat • Liikenne- ja liikkumispalvelujen kokeilut • Älyteknologioiden ja energiatehokkuuden testaukset ja pilotit

Miten raha liikkuu: organisoituminen

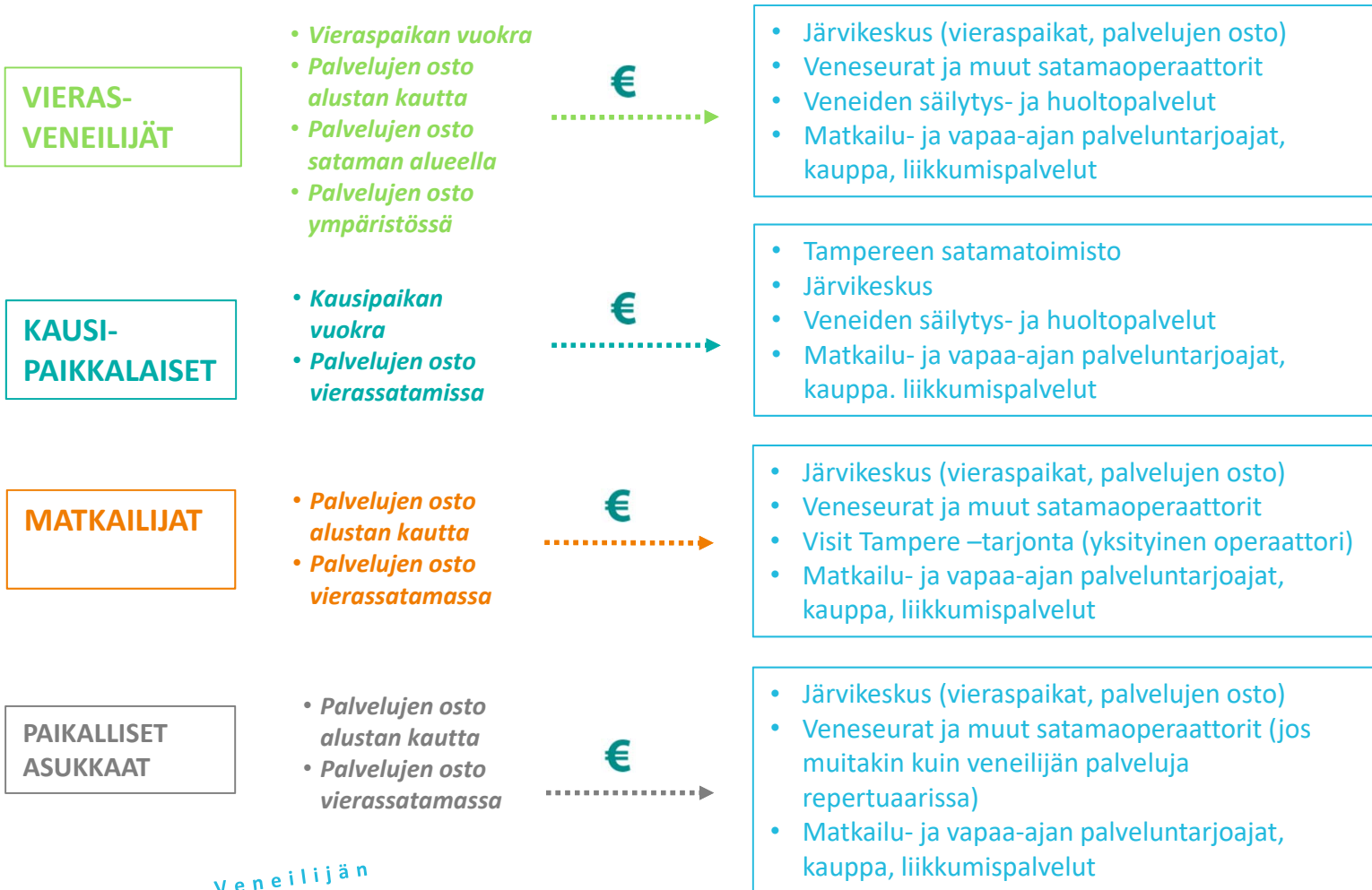
TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

* Välityspalkkioita voi liikkua myös Järvikeskukselta Visit Tampereen alla toimivan alustan hyödyntämisestä (lisänäkyvyys tuotteille).

Miten raha liikkuu: potentiaali asiakasryhmittäin

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Veneilijän palvelut
 Kaupalliset palvelut ja aktiviteetit satamassa ja vesillä
 palvelut ja kohteet satamien lähialueella

Kaikki kuvatut asiakasryhmät voivat ostaa palveluja Järvikeskuksesta alustan kautta tai fyysisesti.

Toteutettavuuden arviointi

PROOF OF CONCEPT	ARVIO TOTEUTETTAVUUDESTA
Liiketoimintapotentiaali	<ul style="list-style-type: none">• Alkuvaiheessa potentiaali pieni, toiminta edellyttää kuntien rahoitusta (budjettirahoitus/palvelusopimukset) + Myöhemmässä vaiheessa potentiaali kasvaa (vetovoiman ja kysynnän kasvu, parantunut fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus, palveluntarjonnan volyymit) <ul style="list-style-type: none">• Liiketoimintapotentiaali riippuu myös toimijan tahtotilasta kehittää, koordinoita ja myydä satamapalveluiden lisäksi muita palveluita
Tekninen toteutuskelpoisuus	+ Brändättäville satamille yhteinen infraoperaattori: laatu, ratkaisujen skaalautuvuus <ul style="list-style-type: none">• Haasteena on muun veneilyn ja järvimatkailun infrastruktuurin harmonisointi (kuntien sitoutuminen ja resurssit). Liikkeellelähtöä helpottaa rajaus: keskitytään aluksi brändättäviin satamiin – malli, joka synnyttää myöhemmässä vaiheessa imua ja liittymishalukkuutta muillekin.
Ekologinen kestävyys	+ Liikenne- ja liikkumispalvelujen kehittäminen + Älysatamaratkaisut, uusiutuva energia, sähköveneet jne. + Uusien rakennusten ja tilojen suunnittelu monikäyttöisiksi
Paikallisen kulttuurin elinvoima ja ihmiset	+ Viihtyisyyttä, toimeliaisuutta, työpaikkoja + Lisää palveluntarjontaa ja tekemistä vesistöjen äärellä ja vesillä + Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset, asumisviihtyvyys + Paikallista osaamista ja tuotantoa <ul style="list-style-type: none">• Tarvitaan myös uusia toimijoita, haasteena löytäminen
Kaupunkiseudun ja kuntien näkökulma	+ Hajautetussa mallissa ei sisäistä kilpailua + Ei uusia organisaatioita <ul style="list-style-type: none">• Kustannussäästöjä ja lisäresursseja operointia keskittämällä sekä teema/tapauskohtaisen yhteistyön (hankinnat) ja ulkopuolisen kehittämisrahoituksen kautta

LIIKKEELLE-
LÄHTÖ
2019-2020

JALKAUTUS JA
KEHITYS
2020-2025

PIDEMMÄSSÄ
JUOKSUSSA

Tiekartta ja vaiheistus

LIIKKEELLE- LÄHTÖ 2019-2020

- Alustaoperaattorin valinta
- Infraoperaattorin valinta
- 5-10 brändättävän sataman valinta
- Vesistömatkailun koordinaatioryhmän perustaminen

JALKAUTUS JA KEHITYS 2020-2025

- Tuote- ja palvelutarjonnan paketointi ja kokoaminen
 - Sähköisen alustan kehittäminen ja käyttöönotto (palvelukartta, vierasvenepaikat, muu tarjonta ja aktiviteetit)
 - Satamaverkoston kartallistaminen
 - Satamien brändäys
 - Markkinointi
-
- Aloitteellisuus yhteistyössä Pirkanmaan ja vesistöalueen muiden kuntien kanssa

PIDEMMÄSSÄ JUOKSUSSA

- Kaupallisen monisatamaoperaattorin haku: brändätyt satamat tarjottimella

Toimenpidesuunnitelma

Liikkeellelähtö (Tampereen kaupunkiseutu + infrapalvelujen työryhmä)

-
- Kuntajohtajat
 - Seutuhallitus
 - Kuntakäsittelyt
 - Neuvottelut Satamatoimiston ja Järvikeskuksen (tässä vaiheessa Ekokumppanit) kanssa
 - Brändättävien pilottisatamien valinta
 - Etenemissuunnitelma (koordinaatioryhmä)
 - Esitys kunnille
 - + Vesistömatkailun koordinaatioryhmän perustaminen

Jalkautus ja kehitys

-
- Satamien brändäys (Satamatoimisto, Järvikeskus; venematkailun koordinaatioryhmä)
 - Tuotteiden paketointi ja kokoaminen (Järviluontokeskus, Visit Tampere, ruohonjuurityö ja hankkeet kunnissa)
 - Sähköisen alustan kehittäminen ja käyttöönotto (palvelukartta, vierasvenepaikat, muu tarjonta ja aktiviteetit), muun tarjonnan osalta integrointi myös Visit Tampereen alustaan
 - Markkinointi (vetureina Järvikeskus, Visit Tampere)

Pidemmässä juoksussa

-
- Monisatamaoperaattorin haku brändätyille satamille (niille, joilta operaattori puuttuu)
 - Valmistelu: liiketoimintakonseptit ja markkinointiaineisto (Tampereen kaupunkiseutu organisoii)
 - Operaattorihaku (Tampereen kaupunkiseutu organisoii)
 - Liiketoimintasuunnitelma (satamaoperaattori)

Täydentäviä kehittämistoimenpiteitä ja hankeaihtioita

KESKEISIÄ YHDESSÄ KEHITETTÄVIÄ ASIOITA

- Kansalaisopistoihin veneilytaitojen ja kalastuksen kursseja
- Kunnat miettimään yhdessä, minne saunalauttoja ohjataan ja mitkä ovat niiden osalta yhteiset käytännöt
- Hyvien talvisäilytyspaikkojen kehittäminen ja osoittaminen yhteistyössä yrittäjien kanssa

AIHTIOITA KEHITTÄMISHANKKEIKSI

- Järvimatkailun teemat ja reitistöt, uudet tuotteet, yhteismarkkinointi, toimijoiden kansainväliset valmiudet (julkisvetoinen hanke)
- Älysatamaratkaisut (Satamatoimisto ja Smart Tampere), kytkentä turvallisuuteen
- Liikkumispalvelut (Smart Tampere, yritykset)
- Vesikulkuneuvojen energiatehokkuus, sähköveneitä, aurinkopaneeleja, uudentyypisiä risteilyaluksia, kestävä kehitystä, innovaatioiden pilotointia ja testausta (Business Tampere, Smart Tampere, yritykset)

Tähtäimessä merkittävät elinvoimavaikutukset

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

ALUETALOUS JA LIIKETOIMINTAMAHDOLLISUUDET

- Kasvun perustana ovat:
 - ↗ Lisääntyvä veneily ja vesistömatkailu (palveluverkoston kehittyminen ja parantunut saatavuus)
 - ↗ Kasvava palvelujen käyttö palvelevissa venesatamissa, niiden ympäristössä ja hotspoteissa venereittien varrella
 - ↗ Palvelutarjonta, joka mahdollistaa helpon vesille pääsyn kaupunkiseudun asukkaille, vierailijoille ja Tampereen kv-turistivirroille (risteilyt, vene- ja välinevuokraus, ohjelmapalvelut ja aktiviteetit)
- Kaupunkiseutu ja sen yritykset hyötyvät lisääntyneestä vetovoimasta ja palvelujen käytöstä. Hyödyt realisoituvat kasvuna matkailu-, vapaa-ajan ja muiden palvelualan yritysten liikevaihdossa, työpaikkojen määrässä sekä kuntien verotuloissa.
- Lisäksi kausipaikkojen vuokrat muodostavat merkittävän tulonlähteen kunnille ja mahdollistavat osaltaan panostukset infrastruktuurin kehittämisen.

HYVINVOINTI JA VETOVOIMA

- Kaupunkiseudun asukkaiden tietoisuus kuntien virkistysympäristöstä ja sen mahdollisuuksista nousee uudelle tasolle.
- Aktiviteetit vesistöjen ääressä ja vesillä vaikuttavat myönteisesti ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen ja parantavat asuinympäristön viihtyisyyttä.
- Kehittyvä veneily ja vesistömatkailu kirkastavat osaltaan kaupunkiseudun profiilia vetovoimaisena asumisen ja matkailun kohteena.

VIHREYS JA HIILINEUTRAALIUS

- Vesillä liikkuminen lihasvoimin tai purjehtien on lähtökohtaisesti ekologista ja luonnonläheistä toimintaa.
- Myös moottorikäyttöiset vesikulkuneuvot muuttuvat yhä vihreämmiksi uusien teknologioiden levitessä (sähköveneet, veneiden aurinkopaneelit, vesi- ja jätehuollon cleantech jne.).

Vaikutusten arviointi veneilyn ja vesiliikenteen osalta

- Nykytilan osalta vesiliikenteen, veneilyn* sekä venevuokrauksen (saapuneet matkailijat ja kaupunkiseudun asukkaat) osuus arvioidaan vuositasolla 24 M€:n arvoiseksi, jonka välitön vuositason työllistävä vaikutus on arviolta 209 henkilötyövuotta ja verotulot 1,8 M€.
- Vuoteen 2030 mennessä aluetalouteen kohdistuvan liikevaihdon arvioidaan kasvavan vuositasolla vähintäänkin 28,5 M€:oon, jonka työllistävä vaikutus on 240 henkilötyövuotta ja verotulovaikutukset 2,2 M€.
- Vaikutusten arviointi on tehty suuntaa-antavalla tasolla hyödyntäen FCG:n kehittämää SYVA-mallia, jolla voidaan mallintaa panos-tuotos-malliin perustuen aluetalouteen kohdistuvia työllisyysvaikutuksia.
- **Kasvu voi olla huomattavasti suurempaakin matkailun, päiväkävijävolyymien ja asukasmäärän kasvuun perustuen, mikäli veneilyn ja vesistömatkailun infrastruktuuriin ja palvelujen kehittämiseen panostetaan rohkeasti sekä kunnissa että alueen yrityksissä.**
- **Myös kehittävä ja helpommin ostettavissa oleva palvelujen ja aktiviteettien tarjonta voi tuoda lisänsä kasvuvolyymeihin.**

	Nykytila	Arvio 2030
Liikevaihto, €/vuosi	24 M€	28,5 M€
Työllisyys, htv/vuosi	209	240
Verotulot, €/vuosi	1,8 M€	2,2 M€

*Veneilijät käyttävät rahaa veneilypalveluiden, huollon yms. lisäksi myös kaupan ostoksiin, polttoaineeseen, ravitsemuspalveluihin, viihde- ja virkistyspalveluihin sekä muihin palveluihin. Nämä sisältyvät yllä olevaan arvioon.

Kasvun rakennuspuita

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

